

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til undervisningsministeren:

»Hvad vil regeringen gøre for at styrke uddannelserne og forskningen på universiteterne?«

Af Kjeld Rahbæk Møller (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 3/11 94. Fremme af forespørgslen vedtaget 10/11 94).

Begrundelse

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Der har i den senere tid været megen debat om universiteterne og de højere læreanstalter. De studerende på en række universiteter aktionerede i efteråret, og det interessante var, at det entydigt var kvaliteten, de klagede over. De var ganske enkelt optaget af at få en god uddannelse, og det kunne de ikke få under de nugældende forhold.

Vi har også fået en OECD-rapport om dansk forskning, der ud over at kommentere forskningen på universiteterne også havde nogle bemærkninger om finansieringsformer, der kun kan tjene til at sænke kvaliteten af uddannelserne. Der er altså gode grunde til at debattere kvaliteten af undervisningen og forskningen på universiteterne.

Som bekendt er området omfattet af flerårstalen om de videregående uddannelser. Der diskuteres derfor med jævne mellemrum bag lukkede døre. Men det er nyttigt for demokratiet, at vi også diskuterer problemerne, så offentligheden kan være med. Derfor har forespørgerne bedt om denne forespørgselsdebat.

For en ordens skyld skal jeg gøre det klart, at forespørgerne ved ordet universiteter forstår de 12 institutioner, der er omfattet af universitetsloven.

Bevarelse

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Som det er fremgået af begrundelsen, har hr. Kjeld Rahbæk Møller sammen med fru Anne Bastrup, hr. Aage Frandsen og hr. Steen Gade spurgt, hvad regeringen vil gøre for at styrke uddannelserne og forskningen på universiteterne.

Jeg fremlagde som bekendt sidste sommer planen »Universiteter i vækst«, som jeg mener giver et godt indtryk af, hvad regeringen allere-

de har gjort og vil gøre for at styrke uddannelserne og forskningen på universiteterne.

Jeg vil derfor indledningsvis gengive hovedpunkterne i planen.

»Universiteter i vækst« har som forudsætning, at forskning og uddannelse skal være på et internationalt konkurrencedygtigt niveau for at sikre fortsat høj velfærd og livskvalitet i det danske samfund. Derfor skal grundforskningen, der er basis for den fortsatte udvikling, styrkes. Og uddannelserne skal ud over at tilgodese krav om høj kvalitet og relevans også tilgodese behov for mere generelle kvalifikationer. Desuden skal optagelseskapaleten både på universiteter og andre videregående uddannelser øges med det mål at skaffe uddannelsespladser til alle kvalificerede ansøgere.

Regeringens mål for den samlede danske forskningsindsats er at nå op på godt 2 pct. af bruttonationalproduktet inden årtusindskiftet. Det vil svare til niveauet i de lande, vi normalt sammenligner os med, og dette er et mål, som i øvrigt blev bakket op i forbindelse med OECD's evaluering af det danske forsknings- og teknologisystem.

I forbindelse med denne forventede udbygning må vi generelt stræbe efter en fornuftig balance mellem grundforskning og eksternt finansieret forskning, og mellem forskning og undervisning. Det er blandt andet det synspunkt, der ligger til grund for »Universiteter i vækst«.

»Universiteter i vækst« indebærer et løft i basismidlerne til forskningen på 100 mio. kr. fra i år og en årlig vækst på 50 mio. kr. i årene 1996, 1997 og 1998. Hermed vil universiteterne samlede basisbevillinger til forskning i 1995 og følgende år nå op på en tredjedel af bevillingerne til al uddannelse og forskning ved universiteterne under ét. Basisbevillinger til forskning på universiteterne er altså af en betragtelig størrelse.

OECD-temaets rapport understregede vigtigheden af, at basisbevillingerne til forskning blev fordelt på en forsvarlig måde. Jeg deler naturligvis dette synspunkt. Ministeriet er i færd med at overveje, hvordan basisbevillingerne til forskning fremover kan lægges til rette. I denne forbindelse bør spørgsmålet om sammenhængen mellem kvaliteten af den hidtidige forskningsindsats og bevillingernes størrelse overvejes.

Som det er annonceret i »Universiteter i vækst«, forventer jeg en drøftelse med Forskningspolitisk Råd netop om dette spørgsmål.